

4. Волович О. О. «Глобалізація: переваги і загрози для нашої країни» [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://od.niss.gov.ua/articles/485/>
5. Мозговий О. М., Мусієць Т. В., Оболенська Т. Є. «Основні механізми курсоутворення» [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://buklib.net/books/22658/>
6. Національний банк України. Офіційне інтернет – представництво [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://bank.gov.ua/control/uk/publish/www.ukrstat.gov.ua>

Фурса Т. П.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку та фінансів

*Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту
Тернопільського національного економічного університету
м. Івано-Франківськ, Україна*

РОЗВИТОК КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ ЯК УЧАСНИКА ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ

В умовах економічної нестабільності та інтеграції української економіки у світове господарство забезпечення економічної безпеки кредитної спілки стає актуальним завданням. Це викликано як зовнішніми негативними результатами фінансової кризи, так і внутрішніми процесами посилення фінансових ризиків й, як наслідок, падіння рейтингу і відповідно довіри населення до кредитної спілки та інших фінансових інститутів.

Після глобальної фінансово-економічної кризи у загальносвітовому масштабі, яка показала певні недоліки існуючих моделей фінансових відносин, в управлінні фінансових інститутів та ризиків. На сьогоднішній день довгострокові прогнозування та планування потрібно проводити дослідивши вплив цих недоліків на національну економіку з врахуванням зовнішніх факторів і політичну ситуацію України.

Питання діяльності кредитних спілок досліджувалося у працях В. Гончаренка, О. Пантелеймоненка, А. Оленчика, та інших. Та проблеми функціонування сучасних українських кредитних спілок на мікрорівні повністю, ще не дослідженні.

Фінансова система держави не може повноцінно функціонувати без використання фінансів населення. Кредитні спілки сприяють перетворенню грошових заощаджень громадян на фінансові ресурси. Їх відмінність і перевага над іншими фінансово-кредитними інститутами полягає в тому, що вони мобілізують найдешевші фінансові ресурси, використання яких направлене на розвиток бізнесу і розширення споживчого попиту населення. Такі безперечні переваги цього сегменту фінансового ринку знаходять своє відображення у розвитку різноманітних кооперативних об'єднань громадян [1].

Основоположниками кредитноспілкового руху виступили Фрідріх Вільгельм Райффайзен і Герман Шульце-Деліч.

У своїй роботі «Die Darlehenskassen Vereine» Райффайзен зазначав, що завдання кредитних товариств не обмежуються лише наданням грошових коштів [2, с. 26], вони мають нести також ряд інших важливих функцій, таких як реалізація продукції праці членів товариства, придбання необхідного для їх трудової діяльності інвентарю та обладнання, просвітницька та культурна діяльність.

Першим із створених Ф. Райффайзенем кредитних кооперативів було Гердесдорфське кредитне товариство (1864 р.) [3, с. 32]. Принципи діяльності, проголошені Райффайзенем, увійшли до статутів багатьох наступних кооперативів: духовна, моральна та матеріальна допомога членів; спільне управління діяльністю кооперативу усіма його членами; необмежена солідарна відповідальність членів; територіальне обмеження діяльності кооперативу; обмеження максимального розміру пайових внесків членів; накопичення неподільного фонду.

У багатьох країнах світу кооперативні фінансові установи є одними з головних джерел кредитування малого бізнесу. В Україні, не зважаючи на те, що близько 80 % послуг надаються дрібними підприємцями та підприємствами, при цьому значну фінансову, і в т.ч. – кредитну, підтримку з боку держави і комерційних банків мають переважно середні та великі підприємства [4, с. 193]. Таким чином, малі підприємства та приватні підприємці, у т.ч. – фермери, залишаються без належної кредитної підтримки як з боку банківської системи, так і з боку держави.

Найбільш потенційно важливим і великим соціально-активним середовищем розвитку кредитних спілок є селянство, вчителі, лікарі, підприємці, які мають фінансову підтримку держави, міжнародних фондів та організацій та інш.

Система управління сучасною українською кредитною спілкою відображена у Законі України «Про кредитні спілки» та «Типовому Статуті кредитної спілки».

Вищим органом управління кредитною спілкою є загальні збори членів спілки, які мають найбільші повноваження і, зокрема, приймають стратегічні рішення та формують інші органи управління. Такими органами є спостережна рада та ревізійна комісія.

Серед основних завдань, що повинні ставити перед собою кредитні спілки, для ефективного функціонування, варто визначити такі:

- спростити процедури надання кредитів та їх обслуговування;
- здійснювати кредитування дрібних підприємців через свої установи, що орієнтовані не на максимізацію прибутку, а на підтримку малого бізнесу;
- розробити спеціальні пільгові кредитні продукти для дрібних підприємців та фермерів;
- забезпечення кредитів проводити в розрізі гарантії та поруки без використання застави;
- розробка механізмів боротьби по виплаті позик недобросовісними позичальникам.

Отже, ефективний розвиток діяльності кредитних спілок України, як складової фінансового сектору в умовах економічної нестабільності у частині

переходу на якісно новий європейський рівень управління забезпечується шляхом: підвищення стабільності фінансового стану кредитних спілок України; створення умов по недопущенню справ з недобросовісними членами та позичальниками, факторів нестабільності і явищ, виявлених у ході поточної фінансово-економічної кризи; збільшення довіри до кредитних спілок як з боку вкладників, так і з боку позичальників.

Література:

1. Кузьменко Н. „Що таке кредитна спілка?“ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://creditun.iatp.org.ua/centrinform.htm>. – Заголовок з екрану.
2. Maxeiner R., Dr. Aschhoff, Dr. Wendt. Raiffeisen. Der Mann die Idee und das Werk - Bonn: Deutscher Raiffeisenverband e.V, 1988. – P. 26.
3. Туган-Барановский М.И. Социальные основы кооперации./ М.И. Туган-Барановский – М.: Экономика, 1989. – 496 с.
4. Кочетков В. М. Необхідність моніторингу у кредитних спілках України / В. М. Кочетков, А. О. Прудніков // Екон. вісн. ун-ту : зб. наук. пр. учених та асп. / Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2011. – Вип. 17/2. – С. 191-195.